

การพัฒนาโมเดลบูรณาการเชิงสาเหตุที่มีต่อความมุ่งมั่นในการทำวิจัยของครูระดับประถมศึกษา

นาย สนั่น วงษ์ดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-795-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17424112

A DEVELOPMENT OF INTEGRATED CAUSAL MODEL OF ELEMENTARY
TEACHERS' RESEARCH INTENTION

Mr. Sanan Wongdee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Research

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-795-1

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สำนัก วงษ์ดี : การพัฒนาโมเดลบูรณาการเชิงสาเหตุที่มีต่อความมุ่งมั่นในการทำวิจัยของ
ครูในระดับประถมศึกษา (A DEVELOPMENT OF INTEGRATED CAUSAL MODEL OF
ELEMENTARY TEACHERS' RESEARCH INTENTION) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร.ทวีวัฒน์
ปิตยานนท์ ; 140 หน้า. ISBN 974-636-795-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างโมเดลของตัวแปรที่เป็นสาเหตุของความมุ่งมั่นในการทำวิจัย
สำหรับครูระดับประถมศึกษา ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ Fishbein and Ajzen ทฤษฎีพฤติกรรม
กรรมตามแผนของ Ajzen และทฤษฎีรูปแบบพฤติกรรมระหว่างบุคคลของ Triandis ตัวแปรสาเหตุที่ศึกษาคือ
เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม ปัจจัยทางสังคม ความรู้สึกต่อการกระทำและ
คุณค่าของผลการกระทำที่รับรู้ กลุ่มประชากร คือ ครูระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติทั่วประเทศที่มีวุฒิปริญญาโทหรือที่ผ่านการฝึกอบรมการทำวิจัยหรือผลงานทางวิชาการ
และส่งงานวิจัยหรือผลงานทางวิชาการมายังสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูทั้งที่ผ่านการอนุมัติและไม่
ผ่านการอนุมัติ ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2539 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดในกลุ่มประชากร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม
การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้
โปรแกรมลิสเรล (LISREL 8.10)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าโมเดลในแต่ละทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ดี (เมื่อตรวจ
สอบจากค่าสถิติ ไค-สแควร์ ค่า GFI ค่า AGFI เส้นกราฟควิล็อต และค่าเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน)
โมเดลที่ดีที่สุดได้แก่โมเดลที่รวมตัวแปรจากทั้ง 3 ทฤษฎีเข้าด้วยกัน โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของ
ตัวแปรความมุ่งมั่นในการทำวิจัย ได้ร้อยละ 74.8 ตัวแปรที่มีค่าอิทธิพลรวมส่งผลต่อความมุ่งมั่นในการทำ
วิจัยสูงสุดได้แก่ ตัวแปรปัจจัยทางสังคม รองลงมาได้แก่ ตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตัวแปรความรู้สึก
ต่อการทำวิจัย ตัวแปรการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และตัวแปรเจตคติ ตามลำดับ

ภาควิชา..... ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา..... ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนิติต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C 840458 : MAJOR EDUCATION RESEARCH

KEY WORD:

RESEARCH INTENTION

SANAN WONGDEE : A DEVELOPMENT OF INTEGRATED CAUSAL MODEL OF
ELEMENTARY TEACHERS' RESEARCH INTENTION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
TAWEEWAT PITAYANON, Ph.D. 112 pp. ISBN 974-636-795-1

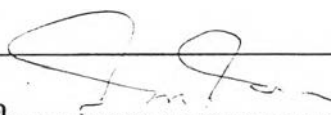
The purpose of this research was to develop a causal model of elementary teacher's research intention, based on the reasoned action theory of Fishbein & Ajzen, the planned behavior theory of Ajzen and an interpersonal behavior model of Triandis. The causal variables consisted of attitude, subjective norm, perceived behavioral control, norms, affects and value of consequences. The population consisted of teachers in elementary schools under the office of the National Primary Education Commission (ONPEC) who graduated with master's degree or who were applying to become "A-jarn 3" (Instructor III) either received the promotion or did not get the promotion, taken from the whole country during the years 1988 to 1996. The sample were teachers in elementary schools who have property follow requirements in the population.

The study instrument used was the questionnaire. The data were analyzed using LISREL 8.10 to test the consistent of developed model and empirical data. The result indicated the every developed model were consistent with empirical data. The best model was model that included variables from three theories, this model could explain the variables of research intention about 74.8 percent, the variable that have total effect to most impact in research intention was norm next subjective norm below were affects, perceived behavioral control, and attitude respectively.

ภาควิชา..... ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา..... ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอดมา อีกทั้งท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมในเรื่องของการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมลิสเรล จึงทำให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ของงานวิจัยมากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ทางด้านวิชาการและอบรมสั่งสอน ตลอดระยะเวลาที่เข้ามาศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านที่ช่วยตรวจทานให้เครื่องมือมีความน่าเชื่อถือ รวมถึงกลุ่มตัวอย่างที่ช่วยให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามแต่ละขั้นตอนทุกท่าน และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์ ที่กรุณาให้รายชื่อครูที่ทำอาจารย์ 3 และขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในการคัดลอกรายชื่อกลุ่มตัวอย่างการวิจัยและช่วยประสานงาน

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา - มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา รวมถึงเพื่อน ๆ และพี่ ๆ ทุกคนที่ได้มีส่วนช่วยเหลือให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

สนั่น วงษ์ดี
ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย.....	8
สมมุติฐานการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์.....	13
ขอบเขตของการวิจัย.....	16
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	16
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	17
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน.....	17
ตอนที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	20
2.1 ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ Ajzen and Fishbein.....	20
2.2 ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen.....	25
2.3 ทฤษฎีพฤติกรรมระหว่างบุคคลของ Triandis.....	28
ตอนที่ 3 ความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมวิเคราะห์หลิสรล.....	33
ตอนที่ 4 รายงานการศึกษาค้นคว้าและวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
ตัวแปรในการวิจัย.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	49
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน	
1.1 การแจกแจงความถี่และร้อยละของตัวแปรข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ ตัวผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
1.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่ามัชฌิมฐาน (Median) ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของ ตัวแปรต่อเนื่องที่ใช้ในการศึกษาโมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัย ของครูระดับประถมศึกษา.....	60
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตของความมุ่งมั่นในการ ทำวิจัยของครูระดับประถมศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตัวแปร ข้อมูลพื้นฐานแตกต่างกัน.....	62
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลและทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน	
3.1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ...	63
3.2 ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบในทฤษฎีการกระทำ ด้วยเหตุผลและทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน.....	64
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เชิงบวก (linear additive) ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษาโมเดลความมุ่งมั่นใน การทำวิจัยของครูระดับประถมศึกษา.....	65
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์โมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัยของครูระดับประถมศึกษา	
5.1 โมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัยที่มีความสอดคล้องกับข้อมูล เชิงประจักษ์.....	66
5.2 ผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและ ค่าสถิติตรวจสอบ.....	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	82
อภิปรายผลการวิจัย.....	84
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	87
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป.....	88
รายการอ้างอิง.....	90
ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก.....	94
ภาคผนวก ข.....	98
ภาคผนวก ค.....	109
ภาคผนวก ง.....	110
ภาคผนวก จ.....	111
ประวัติผู้เขียน.....	112

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลการทำวิจัย.....	50
2 กลุ่มอ้างอิงเด่นชัดที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัย.....	51
3 “ คำ” แสดงความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อการทำวิจัย.....	52
4 ปัจจัยที่ขัดขวางหรืออุปสรรคต่อการทำวิจัย.....	52
5 สัมประสิทธิ์ค่าความเที่ยงของมาตรวัด.....	54
6 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
7 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษาโมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัยของครูระดับประถมศึกษา.....	60
8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต($\bar{x}$) ของความมุ่งมั่นในการทำวิจัยของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตัวแปรข้อมูลพื้นฐานแตกต่างกัน.....	62
9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลและทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน.....	63
10 เปรียบเทียบค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลและทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ได้จากการวัดทางตรงและทางอ้อม.....	64
11 แสดงค่าสหสัมพันธ์เชิงบวก (linear additive) ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษาโมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัยของครูระดับประถมศึกษา.....	65
12 โมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัยแสดงผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสถิติตรวจสอบ.....	67
13 โมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัยแสดงผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสถิติตรวจสอบ.....	70
14 โมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัยแสดงผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสถิติตรวจสอบ.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

15 โมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัยแสดงผลการวิเคราะห์แยกค่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสถิติตรวจสอบ.....	77
16 สรุปค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องของแต่ละโมเดล และผลการเปรียบเทียบในทั้ง 3 โมเดล.....	79

สารบัญแผนภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โมเดลตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reasoned Action) ของFishbein & Ajzen และ ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (a theory of planned behavior) ของ Ajzen.....	9
2 โมเดลตามทฤษฎีรูปแบบพฤติกรรมระหว่างบุคคล (A Model of Interpersonal Behavior) ของ Triandis.....	11
3 โมเดลตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reasoned Action) ของ Fishbein & Ajzen ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (a theory of planned behavior) ของAjzen และทฤษฎีรูปแบบพฤติกรรมระหว่างบุคคล (A Model of Interpersonal Behavior)ของ Triandis.....	12
4 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	21
5 แสดงลักษณะโครงสร้างตัวแปรพื้นฐานของเจตนาเชิงพฤติกรรมตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	22
6 แสดงลักษณะโครงสร้างของตัวแปรตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน.....	27
7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหลัก ๆ ในทฤษฎีพฤติกรรมระหว่างบุคคล....	29
8 โมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัย แสดงเส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	66
9 โมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัย แสดงเส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	69
10 โมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัย แสดงเส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	72
11 โมเดลความมุ่งมั่นในการทำวิจัย แสดงเส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	76